

• PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO •

Temat: Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Kałuszyn

Umowa: Nr 3 PZP.2023 z dnia 3 października 2023 r.

Zamawiający: Gmina Kałuszyn

Wykonawca: PRACOWNIA TEREN

Autor: mgr inż. Justyna Borkowska

- październik 2024 r. -

Spis treści

1. WSTĘP	4
2. PODSTAWA PRAWNA	4
2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	5
2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania	7
2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	7
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ.....	10
4.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne	10
4.2. Budowa geologiczna	10
4.3. Rzeźba powierzchni	11
4.4. Warunki klimatyczne.....	11
4.5. Wody powierzchniowe	11
4.7. Gleby	13
4.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy	13
4.9. Dziedzictwo i zasoby kulturowe	17
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU	17
6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	18
6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.....	18
6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza.....	20
6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym	21
6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady	23
7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCA OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	24
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM	24
9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENU W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	27
9.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.....	27
9.2. w zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi	27
9.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi	28
9.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu	28
9.5. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych	30
9.6. W zakresie występowania poważnych awarii	30
10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU	31
10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencji do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu 31	
10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach.	32
11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	32
12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH	41
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	43
14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	43
15. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA	43
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	44
17. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	46

1. WSTĘP

Podstawą opracowania jest umowa zawarta między Gminą Kałuszyn a PRACOWNIĄ TEREN na wykonanie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn*. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wynika z wniosku złożonego przez właścicieli nieruchomości, objętej sporządzanym dokumentem.

W dniu 29 grudnia 2021 r. Rada Miejska w Kałuszynie podjęła uchwałę Nr XXIV/224/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Kałuszyn. Sporządzany plan polega na weryfikacji zapisów obowiązującego planu miejscowego z 2012 r. (Uchwała Nr XVI/106/12 z 24.10.2012 r.) w zakresie wybranych parametrów zabudowy oraz przeznaczenia.

2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest art. 46 i art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko stworzono w powiązaniu z następującymi dokumentami, w oparciu o zawarte w nich ustalenia:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn, przyjęte uchwałą Nr XX/180/2021 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26.02.2021 r.
- Uchwała Nr XXIV/224/2021 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn
- *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn, Pracowania Teren, Łódź, 2024.*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.*
- *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze - uchwała Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.*
- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.*
- *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.*
- *Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zmianami),*
- *Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),*

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1587 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 77 poz. 510),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300).

2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinna określać i oceniać między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu.

Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń miejscowego planu. Zatem obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – został określony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mińsku Mazowieckim pismem ZNS.9022.310.2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem WOOŚ-III.411.430.2023.ET z dnia 15 marca 2024 r.

Poniżej przedstawiono zakres sporządzonej prognozy w oparciu o art. 51 ust 2 ustawy ze wskazaniem treści zawartych w niniejszym dokumencie:

OZNACZENIE ARTYKUŁU USTAWY	ZAKRES PROGNOZY	WSKAZANIE TREŚCI ZAWARTCH W OPRACOWANYM DOKUMENCIE (ROZDZIAŁ)
art.51 ust. 2 pkt 1 lit a	informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	2
art.51 ust 2 pkt 1 lit b	informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,	2
art.51 ust. 2 pkt 1 lit c	propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	15
art.51 ust. 2 pkt 1 lit d	informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	14
art.51 ust. 2 pkt 1 lit e	streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	16
art.51 ust. 2 pkt 2 lit a	określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	4,5,6
art.51 ust. 2 pkt 2 lit b	określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	4,5,6
art.51 ust. 2 pkt 2 lit c	istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	7
art.51 ust. 2 pkt 2 lit d	cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	8
art.51.ust. 2 pkt 2 lit e	przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	11
art.51 ust. 2 pkt 3 lit a	przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	12
art.51 ust. 2 pkt 3 lit b	przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	13

2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zagospodarowanie terenu ustalone przez nowe zapisy planu miejscowego.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez plan nowych sposobów użytkowania terenu,
- sprawdzić czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została opracowana metodą porównawczą, zgodnie z wytycznymi Instytutu Ochrony Środowiska.

Metoda opracowania polega na:

- określeniu stanu środowiska na terenie objętym planem i terenach otaczających,
- ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń na stan środowiska,
- ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi oraz dokumentami wyższego rzędu takimi jak:
 - *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*
 - *Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.*
 - *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.*
 - *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze - uchwała Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.*
 - *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.*
 - *Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego 2030.*

Stan środowiska określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska, specjalistycznych opracowań naukowych, informacji zawartych w materiałach archiwalnych, powszechnie dostępnej literaturze specjalistycznej i informacjach dostępnych w Internecie oraz szczegółowych danych zebranych podczas dokonywanej inwentaryzacji terenu. Zestawienie innych wykorzystanych publikacji podano na zakończenie opracowania.

Informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości.

Wytyczne dotyczące ochrony środowiska zawarte w zapisach planu dają gwarancję prawidłowych działań mających na celu ochronę środowiska. Zawarte w nim zadania pozwolą zapewnić odpowiednie warunki życia mieszkańców przy zakładanym rozwoju gospodarczym.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza uwzględnia informacje zawarte w:

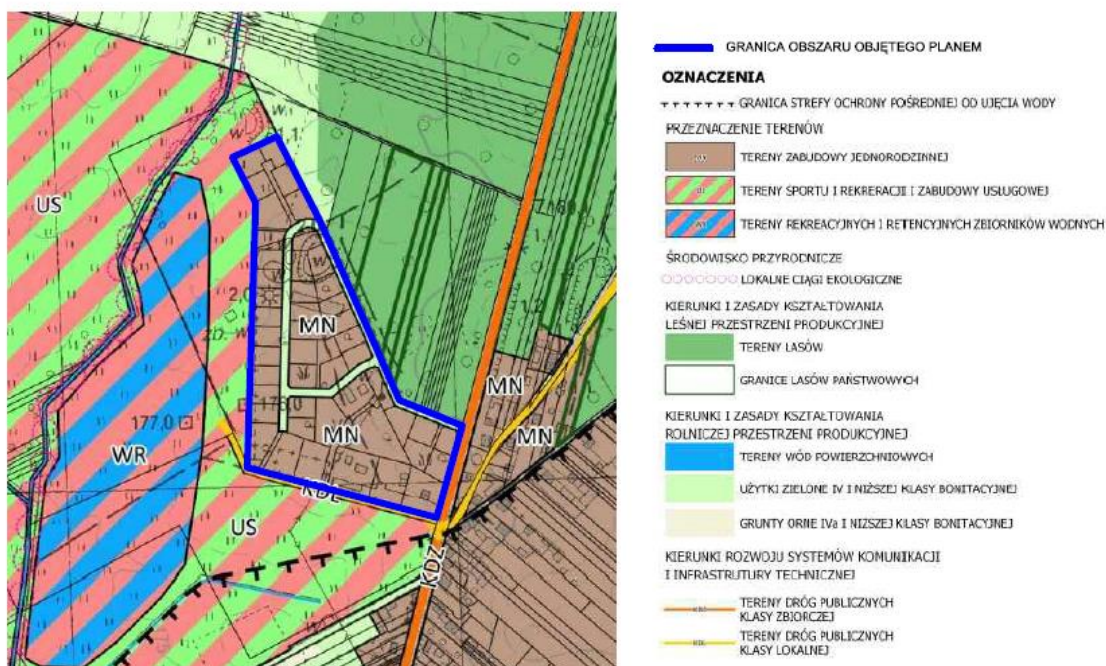
- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.

W planie wojewódzkim nie występują zadania dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim dotyczące obszaru projektu mpzp obejmującego analizowane działki w Kałuszynie.

- 2) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn - uchwała Nr XX/180/2021 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26.02.2021 r.

Analizie poddano zapisy planistyczne zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn. Wymieniony dokument wskazuje kierunki rozwoju gospodarczo przestrzennego, identyfikując jednocześnie czynniki hamujące ten rozwój.

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY KAŁUSZYN UCHWAŁA NR XX/180/2021 RADY MIEJSKIEJ W KAŁUSZYNIE Z DNIA 26 LUTEGO 2021 R.

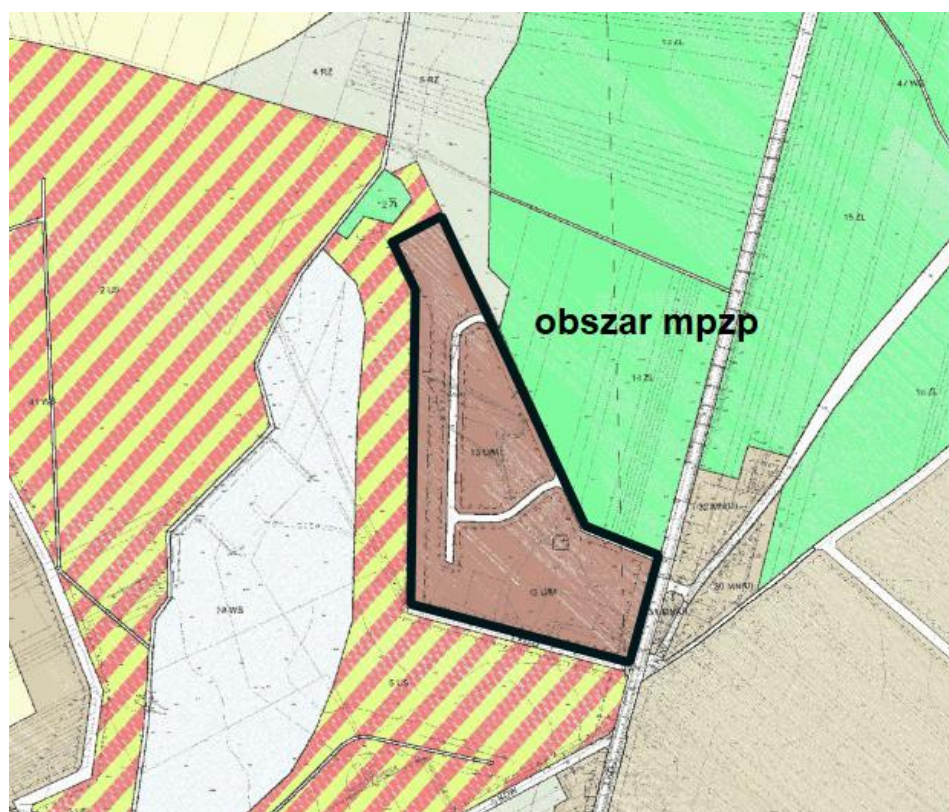

Teren oznaczony jest w studium symbolem MN, oznaczającym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z zapisami Studium główną funkcją na tych terenach jest zabudowa jednorodzinna. Dopuszczalna jest również zabudowa usługowa nieuciążliwa, budynki garażowe i gospodarcze oraz urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Projekt planu miejscowego jest zgodny z obowiązującym SUiKZP.

2) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego

W obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A, zatwierdzonym *Uchwałą nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.* obszar, dla którego sporządzany jest mpzp zlokalizowany jest w ramach terenów oznaczonych jako tereny U/M, oznaczających tereny zabudowy usługowej nieuciążliwej lub zabudowy mieszkaniowej.

Wyrzys z obowiązującego mpzp z 2012 roku
z oznaczeniem granicy projektu planu miejscowego

Projekt sporządzanego miejscowego planu zachowuje przeznaczenie terenu, wskazując teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług. Zgodnie z zapisami projektu mpzp przeznaczeniem podstawowym jest teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej lub usług. Jako przeznaczenie uzupełniające wskazano natomiast funkcję usługową wbudowaną w budynki mieszkalne, budynki garażowe i gospodarcze, urządzenia infrastruktury technicznej i dojazdu. Aktualnie obowiązujący mpzp zakazuje realizacji zabudowy zwartej szeregowej lub atrialnej. Sporządzany projekt planu dopuszcza natomiast realizację zabudowy szeregowej i bliźniaczej.

4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ

Mając na uwadze, iż jednym z dokumentów, na podstawie których sporządzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jak i niniejszą prognozę jest opracowanie ekofizjograficzne (dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania), w którym dokonano szczegółowej analizy charakterystyki i funkcjonowania środowiska na terenie objętym planem - w rozdziale ujęta została jedynie synteza tych zagadnień.

4.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne

Gmina miejsko-wiejska Kałuszyn położona jest w centralnej części województwa mazowieckiego, w powiecie mińskim. Gmina Kałuszyn od południowej strony graniczy z gminą Mrozy, od południowo - zachodniej strony z gminą Cegłów, od zachodu z gminą Jakubów, a od północno - zachodniej strony z gminą Dobrze. Gmina Kałuszyn od strony północnej oraz północno - wschodniej sąsiaduje z gminami Wierzbno oraz Grębków znajdującymi się w powiecie węgrowskim, natomiast od strony wschodniej z gminą Kotuń zlokalizowaną na terenie powiatu siedleckiego. Gmina Kałuszyn ma łączną powierzchnię 94,38 km², w tym obszar miasta Kałuszyn zajmuje 12,30 km². System komunikacyjny miasta i gminy stanowi autostrada A2 oraz droga wojewódzka nr 697 Liw - Marysin.

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest w północnej części miasta Kałuszyn, w sąsiedztwie Zalewu Karczunek na rzece Witówce. Analizowany obszar zlokalizowany jest przy ul. 1-go Maja.

Wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego obszar planu znajduje się na obszarze mezoregionu Wysoczyzna Kałuszyńska, położonej na zachodnim skraju makroregionu Niziny Południowopodlaskiej. Wysoczyzna Kałuszyńska stanowi płaską wysoczyznę denudacyjną, wznoszącą się nad otaczające ją terenu. Jest obszarem źródłowym licznych rzek, m.in.: Mieni, Czarnej, Rządzy czy Osowicy.

4.2. Budowa geologiczna

Obszar gminy zbudowany jest z warstw utworów starszego paleozoiku (skały kambru, ordowiku i syluru) oraz utworów mezozoicznych (skały kredy, jury i triasu). Na warstwach tych zalegają utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe. W budowie geologicznej terenu gminy największe znaczenie mają utwory czwartorzędowe zlodowceń południowopolskiego i środkowopolskiego. W warstwie czwartorzędowej zalegają głównie piaski i żwiry sandrowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe, piaski eoliczne na piaskach i żwirach wodnolodowcowych, gliny zwałowe ich zwietrzliny. W południowej części gminy występują również piaski akumulacji lodowcowej z głazami. Tereny obniżeń wypełnione są piaskami rzecznyymi, madami oraz torfami, które zajmują stosunkowo duże obszary. W rejonie

cieków wodnych, głównie rzek Rządza, Witówka, Gawroniec znajdują się mady i piaski rzeczne, fragmentarycznie pojawiają się także torfy i namuły den dolin.

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski, budowa geologiczna niemal całego obszaru, objętego miejscowym planem obejmuje utwory piasków i żwirów wodnolodowcowych, powstałych podczas Zlodowacenia Warty. W ramach niewielkiej części analizowanego obszaru, w jego północnej części zdiagnozowano występowanie piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień bezodpływowych.

W granicach terenu objętego projektem planu nie ma terenów górniczych ani złóż kopalin.

Struktura geologiczna obszarów i ukształtowanie ich powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub ruchów masowych.

4.3. Rzeźba powierzchni

Niemal cały obszar gminy położony jest na płaskiej wysoczyźnie denudacyjnej, która wznosi się na północ od miasta Kałuszyn. Rzędne terenu wznoszą się od 170 do 223 m n.p.m. W obniżeniach terenu rzędne wysokości kształtują się w okolicy 130-140 m. n.p.m.

Na terenie gminy występuje również rzeźba pochodzenia antropogenicznego - doły lokalnych piaskowni i żwirowni.

Obszar, objęty planem położony jest na wysokości od. 177 m n.p.m w południowej części do ok. 179 n n.p.m. w części północnej.

4.4. Warunki klimatyczne

Gmina Kałuszyn jest zlokalizowana w Mazowiecko-Podlaskim regionie klimatycznym (Okołowicz, Martyn). Charakteryzuje się on wpływami kontynentalnymi, co skutkuje dość wcześnie rozpoczynającym się i długim latem oraz długimi, surowymi zimami. W ciągu roku występują duże amplitudy temperatur.

Obszar objęty projektem planu nie wyróżnia się innymi cechami niż w/w dla obszaru gminy.

4.5. Wody powierzchniowe

Gmina Kałuszyn położona jest w obszarze wododziałowym pomiędzy dorzeczem Wisły i Bugu. Przez gminę przepływa 11 cieków wodnych, a 9 z nich ma swoje źródła w granicach jednostki. Z wysoczyzny w kierunku zachodnim spływają wody Rządzy, zasilanej przez dopływ z Przytoki, która wchodzi w skład zlewni Wisły. W kierunku północnym spływają wody Dopływu z Pokrzywnika i Dopływu z Wyględówki, które są dopływami Osownicy w jej górnym biegu. W kierunku zachodnim płynie Gawroniec, zasilany Dopływem spod Augustówki, który jest dopływem Kostrzyna. W centrum gminy w miejscowości Wity swoje źródła ma rzeka Kałuska, (nazywana również Witówką), która płynie przez Kałuszyn. Również jest dopływem Kostrzyna. Na terenie gminy Kałuszyn w swoim górnym biegu zasilana jest przez Dopływ z Nart

i Dopływ spod Kazimierzowa. Na południowych obrzeżach gminy w miejscowości Olszewice źródła ma rzeka Trytwa, która wpada do Witówki, a następnie do Kostrzyna.

Na obszarze objętym projektem planu brak jest wód powierzchniowych oraz urządzeń melioracyjnych. W sąsiedztwie obszaru (za jego zachodnią granicą) przepływa jednak rzeka Witówka (Kałuska), należąca do dorzecza Bugu dopływ Kostrzyna. W tym rejonie znajduje się również Zalew Karczunek. Jest to zbiornik retencyjny o powierzchni lustra wody ok. 7 ha.

Charakter sieci hydrograficznej fragmentu obszaru decydują, iż nie występują na jego powierzchni, tereny zagrożenia powodziowego.

Obszar opracowania zlokalizowany jest na obszarze JCWP Kałuska – o nr PLRW200010267148449. Zgodnie z informacjami RZGW w Warszawie stan JCWP Kałuska o numerze PLRW200010267148449 jest zły, z ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Stan chemiczny jednostki określono jako dobry.

Projekt sporządzanego miejscowego planu nie powinien wpłynąć na pogorszenie stanu analizowanej JCWP Kałuska.

4.6. Wody podziemne

W gminie Kałuszyn występują następujące użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy (Q) i trzeciorzędowy (Tr). Charakterystyczne dla Gminy Kałuszyn jest występowanie dwóch stref wód gruntowych. Pierwsza obejmuje obszary dolin, obniżen powytopiskowych, zagłębień bezodpływowych i dolinek bocznych, gdzie zwierciadło wód gruntowych występuje płycej niż 1m pod poziomem terenu. Druga strefa zawiera się w obszarach wysoczyzny, gdzie zwierciadło wód gruntowych układa się na zróżnicowanym poziomie, jednakże niżej niż 1 m, a w znacznej części terenów głębiej niż 2 m pod poziomem terenu.

Wody podziemne uzyskiwane na obszarze Kałuszyna pozyskiwane są z poziomu wód czwartorzędowych. Piętro to związane jest z osadami piaszczystymi – pospółki, piasek drobno i średnioziarnisty, żwiry. Poziom charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody, ustabilizowanym na głębokości około 20 - 40 m. Wody piętra czwartorzędowego ujmowane są w:

- miejscowości Garczyn Duży (4 studnie głębinowe o głębokościach 121; 47, 45 i 123 m) – zasoby eksploatacyjne ustalono na 75 m³/h (współwłasność 1/2 z gminą Jakubów),
- mieście Kałuszyn (2 studnie głębinowe podstawowa i rezerwowa o głębokości 28 m) – zasoby eksploatacyjne ustalono na 44 m³/h,
- w miejscowości Sinołęka (2 studnie) – zasoby eksploatacyjne ustalono na 55 m³/doba.

Wody pozyskiwane z ujęcia w Kałuszynie nie wymagają uzdatniania, zaś woda z ujęcia w Garczynie Dużym musi być poddawana procesom uzdatniania przez napowietrzenie i filtrowanie poprzez filtr uaktywniony związkami manganu. Wody poziomu czwartorzędowego ujmowane są także przez mieszkańców gminy (indywidualne ujęcia) i przedsiębiorców.

Obszar objęty mpzp zlokalizowany jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 215 Subniecka Warszawska.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują ujęcia wód podziemnych ani otwory hydrogeologiczne.

Teren opracowania znajduje się na obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr PLGW200055, o dobrym stanie chemicznym i ilościowym. JCWPd-55 nie została zakwalifikowana do zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Główne cele środowiskowe zawarte w planie gospodarowania wodami, które muszą być realizowane to:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych.

Projekt planu nie powinien wpłynąć na analizowaną JCWPd o numerze PLGW200055, powodując pogorszenie jest stanu.

4.7. Gleby

Większość obszaru gminy pokrywają gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne oraz gleby bielcowe i pseudobielcowe. W dolinach małych rzek i ich dopływów występują gleby murszowo mineralne i murszowate, mułowo-torfowe i torfowo-mułowe oraz torfowe i murszowo-torfowe. Miejscowo spotykane są czarne ziemie zdegradowane i gleby szare.

Pod względem przydatności użytków rolnych do upraw, w gminie Kałuszyn gleby należą głównie do IV i V klasy bonitacyjnej. Spośród gleb podlegających ochronie prawnej na obszarze gminy występuje jedynie III klasa bonitacyjna. Występują one na bardzo małym obszarze we wsiach Zimnowoda, Sinołęka i Patok. Większe obszary niniejszych gleb występują we wsiach Falbogi, Mrocзки, Milew, Piotrowina i Garczyn Mały. W dolinach rzek zalegają trwałe użytki zielone IV, V i VI klasy bonitacyjnej.

4.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Flora

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Polski, gmina Kałuszyn położona jest w dziale Mazowiecko-Polskim, w krainie Południowomazowiecko-Podlaskiej, w podkrainie Południowopodlaskiej, w okręgu Kałuszyńsko-Wodyńskim, w podokręgu Kałuszyńskim. Potencjalną, naturalną roślinnością obrębu Wysoczyzny Kałuszyńskiej w granicach gminy Kałuszyn są:

- łągi olszowo-jesionowo *Fraxino-Alnetum* na siedliskach lekko zabagnionych, na terenach płaskich w dolinach wolno-płynących cieków wodnych,
- grądy subkontynentalne wielogatunkowe *Tilio-Carpinetum*,
- świetliste dąbrowy subkontynentalne *Potentillo albae* – *Quercetum typicum*,
- kontynentalne bory mieszane *Quercus* – *Pineteum* na słabo zbielcowanych mezotroficznych glebach gliniasto-piaszczystych.

Potencjalna roślinność na przestrzeni lat podlega różnego rodzaju presji antropogenicznej o różnym stopniu nasileniu. Obecnie Gmina Kałuszyn ma charakter rolniczo-leśny. W krajobrazie leśnym dominuje roślinność półnaturalna. W krajobrazie rolniczym natomiast występuje głównie roślinność antropogeniczna i półnaturalna.

Według danych na rok 2022, łączna powierzchnia lasów w gminie Kałuszyn wynosi 2 277,63 ha, z czego 216,07 ha na obszarze miasta Kałuszyn. Lesistość Gminy Kałuszyn wynosi 23,4%, samego obszaru miasta zaś 17,6%.

Ważnym elementem nieleśnej roślinności są zbiorowiska związane z siedliskami wodnymi, nawodnymi i torfowiskami. Na terenie Gminy Kałuszyn najczęściej spotykanymi zespołami z tej grupy fitocenoz są szuwary, na które składają się m.in. gatunki takie jak: trzcina pospolita, manna Mielec pałka szerokolistna, pałka wąskolistna, strzałka wodna, skrzyp bagieny itp.

Pod wpływem rolniczego użytkowania rozwinęły się zbiorowiska muraw napiaskowych. Na obszarze pól uprawnych, ale również na terenach silnie przeobrażonych antropogenicznie (m.in. osiedla ludzkie, drogi itp.) szatę roślinną stanowi roślinność synantropijna – zbiorowiska segetalnych i ruderalnych chwastów.

Obszar objęty mpzp porośnięty jest gęstym zadrzewieniem. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków teren ten stanowią grunty rolne (R). Roślinność ta zatem najprawdopodobniej rozsiała się samoistnie, w wyniku przenoszenia się nasion ze zlokalizowanego w sąsiedztwie lasu własności prywatnej. Za północno-wschodnią granicą obszaru mpzp rozciąga się kompleks leśny, stanowiący bór mieszany świeży o dominującym gatunku sosny.

Obszar mpzp porastają drzewa iglaste (głównie sosna) oraz drzewa liściaste (głównie brzoza). Niniejsze zadrzewienia nie posiadają szczególnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Wykonany dla województwa mazowieckiego audyt krajobrazowy klasyfikuje niemal cały obszar mpzp do krajobrazów miejskich o podstawowej funkcji osadniczej. Dokument nie wskazuje wartościowych funkcji przyrodniczych tego terenu. Ze względu na sąsiedztwo terenu sportowo-rekreacyjnego nad Zalewem Karczunek, opisywane zadrzewienia nie stanowią szczególnej ostoji bioróżnorodności. Południowy rejon obszaru mpzp jest częściowo zabudowana. W miejscu tym szatę roślinną stanowi zieleń towarzysząca zabudowie – głównie trawniki i roślinność ozdobna.

Szatę roślinną obszaru mpzp przedstawiają zamieszczone poniżej fotografie:

Szata roślinna obszaru mpzp

Fauna

Ze względu, iż znaczą część gminy zajmują otwarte tereny rolnicze, świat zwierząt reprezentują m.in. gatunki takie jak: kret, ryjówka aksamitna, jeż wschodni, zając szarak, nornik polny, mysz polna, lis, dzik i sarna. Wśród obszarów zabudowanych występują gatunki synantropijne: mysz domowa, szczur wędrowny i kuna domowa. Z ptaków, na terenach rolniczych spotykane są przepiórki, kuropatwy, gąsiorki, trznadłe i skowronki. Z zabudową związane są z kolei synantropijne gatunki ptaków m.in.: gołąb miejski, kawka, jerzyk, wróbel.

W lasach i na ich obrzeżach występują m.in. ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, jeż wschodni, zając szarak, wiewiórka pospolita, nornica ruda, mysz leśna, lis, jenot, borsuk, kuna leśna, tchórz zwyczajny, łasica, dzik, łos oraz sarna.

Różnorodność ekosystemów znajdujących się na terenie gminy Kałuszyn pozwala na bytowanie różnorodnych gatunków zwierząt. Żyją tu wszystkie gatunki sikor, dzięciołów, pokrzewek. Wzrasta liczba ptaków drapieżnych - pustułka, krogulec, mysołów, błotniak stawowy i łąkowy. Z ptaków przebywających okresowo występują orzeł bielik żerujący na stawach rybnych w Gołębiówce, kania czarna i bocian czarny. Na terenie stawów rybnych w Gołębiówce obserwować można łyski, łabędzie, perkozy, żurawie. W okolicach Groszk obserwować można zaskrońce. Na terenie gminy Kałuszyn występuje także zwierzyna łowna, wspomniane wcześniej: sarny, dziki, bażanty, kuropatwy. Pojawiły się stanowiska żerowanie bobrów na rzece Rządzy. Z bezkręgowców obserwować można motyle: niepylak apollo, mieniak, rusałki.

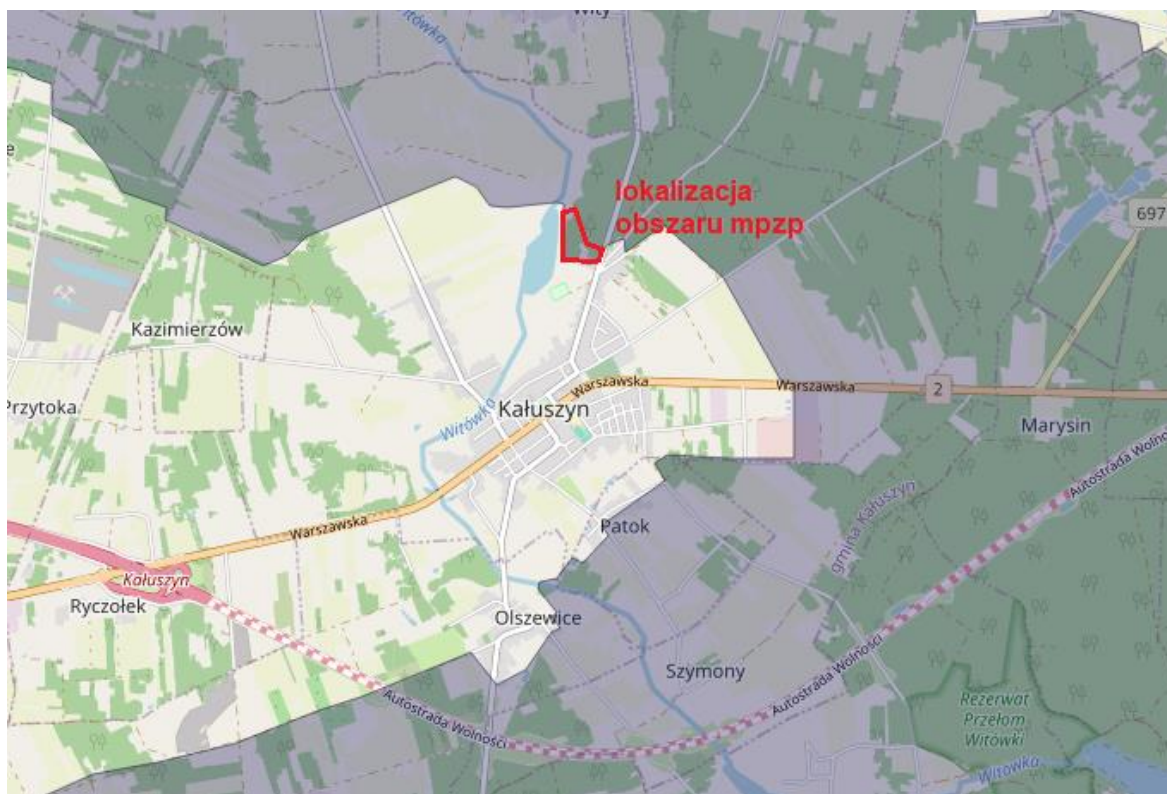
Świat zwierzęcy obszaru mpzp reprezentowany jest głównie przez pospolite gatunki ptaków tj. wróble, szpaki, kawki, sikorki, synogarlice. Ze względu na bliskie sąsiedztwo lasu mogą jednak pojawiać się synantropijne gatunki leśne, takie jak: jeż, zając, wiewiórka, lis, kuna i inne. Należy zaznaczyć, że świat zwierzęcy obszaru jest ograniczony ze względu na sąsiedztwo terenu rekreacyjnego – Zalewu Karczunek. Obecność ludzi oraz związany z funkcjonowaniem terenów rekreacyjnych hałas decyduje, iż zwierzęta przenoszą się prawdopodobnie na inne tereny, bardziej sprzyjające ich bytowaniu.

Korytarze ekologiczne

Istnieje kilka koncepcji o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym, dotyczących systemów powiązań obszarów przyrodniczych, m.in.:

- sieć ekologiczna ECONET-Polska,
- projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce opracowany w 2012 r. w Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska;

Obszar objęty mpzp położony jest w zasięgu korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym – Korytarz Północno-Centralny Lasy Łukowskie (KPnC-3B). Jest to korytarz łącznikowy między innymi: Dolina dolnego Bugu – Dolina dolnego Wieprza GKPnC-7 (korytarz główny), Lasy Łukowskie – Dolina Wieprza KPnC-3C (korytarz krajowy) i Lasy Łochowskie – Lasy Chotyłowskie KPnC-3A (korytarz krajowy).

Lokalizacja obszaru mpzp względem korytarza ekologicznego Lasu Łukowskie
Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

Korytarze o znaczeniu regionalnym i lokalnym

Poza siecią krajowych korytarzy ekologicznych należy zwrócić uwagę również na lokalne ciągi ekologiczne i powiązania przyrodnicze. Za jeden z najważniejszych lokalnych korytarzy ekologicznych w Gminie Kałuszyn uważany jest odcinek między miejscowością Milew a miejscowością Zimnowoda, który stanowi uzupełnienie korytarza krajowego.

Na znacznej długości korytarz lokalny związany jest z doliną rzeki Gawroniec. Pewną funkcję lokalnego korytarza ekologicznego pełni również dolina rzeki Kałuski, która przebiega przez miasto Kałuszyn. Ze względu na zabudowanie części doliny (szczególnie w obrębie miasta) utraciła ona w znacznej mierze drożność i jej rola w migracji zwierząt (szczególnie dużych ssaków) jest ograniczona.

W sąsiedztwie obszaru objętego mpzp przepływa rzeka Witówka (Kałuska), której dolina stanowi lokalny korytarz ekologiczny. Dolina rzeki w rejonie analizowanego obszaru utraciła znaczenie w roli korytarza migracyjnego dla zwierząt ze względu na rekreacyjne wykorzystanie Zalewu Karczunek.

Ochrona gatunkowa

Bezpośrednio na obszarze, objętym mpzp nie zinwentaryzowano siedlisk chronionych gatunków. Należy zaznaczyć, że na analizowanym terenie (tak jak w całej Polsce) obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Ze względu na stopień antropizacji środowiska wysoce prawdopodobne jest, iż nie występują tu chronione gatunki roślin i grzybów. Chronione gatunki zwierząt na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez pojawiające się tu gatunki ptaków (niemal wszystkie gatunki są w Polsce chronione). Ze względu na położenie w ramach

korytarza ekologicznego Lasy Łukowskie, nie wykluczona jest również możliwość sporadycznego pojawiania się innych gatunków zwierząt objętych ochroną. Można zatem stwierdzić, że na obszarze objętym mpzp mogą pojawiać się chronione gatunki bezkręgowców, chronionych siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków grzybów, roślin, ryb, płazów w rozumieniu następujących przepisów:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

4.9. Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Na obszarze objętym planem nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków ani ewidencji zabytków. Nie zlokalizowano również stanowisk archeologicznych oraz stref ochrony archeologicznej.

4.10. Krajobraz

W audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego, przyjętego uchwałą 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 roku obszar, objęty sporządzanym planem zakwalifikowany został do krajobrazów miejskich (miejscowości o charakterze współczesnym) o wskazanej podstawowej funkcji osadniczej. Niewielki fragment terenu w północnej części obszaru mpzp zaliczono do krajobrazów leśnych z przewagą siedlisk borowych o wskazanej podstawowej funkcji produkcji leśnej.

W ramach obszaru mpzp nie występują jednak grunty leśne.

Typ rzeźby terenu całego analizowanego obszaru to krajobraz pagórkowaty.

Obszar mpzp nie został wytypowany jako krajobraz priorytetowy. Oznacza to, że nie jest szczególnie cenny ze względu na wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Rada Miejska w Kałuszynie w dniu 29 grudnia 2021 r. podjęła uchwałę Nr XXIV/224/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn. Sporządzany plan polega na weryfikacji zapisów obowiązującego planu miejscowego z 2012 r. (Uchwała

Nr XVI/106/12 z 24.10.2012 r.) w zakresie wybranych parametrów zabudowy oraz przeznaczenia. Projekt planu wynika z wniosku złożonego przez właścicieli nieruchomości i jest zgodny z przeznaczeniem terenu ustalonym w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn.

Sporządzany mpzp utrzymuje przeznaczenie terenu ustalone w obowiązujących dokumentach planistycznych, co oznacza, że w wyniku braku realizacji mpzp wystąpią takie same oddziaływania na środowisko jak w przypadku realizacji jego ustaleń.

6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Wg danych na 2022 rok stopień skanalizowania obszaru miasta Kałuszyn oceniany jest na 82,9 %. Występuje częściowa dysproporcja systemów wodociągowych – obszar Kałuszyna zwodociągowany jest w 94,9 %.

Według danych na 31 grudnia 2022 r. na obszarze miasta Kałuszyn funkcjonowały 62 zbiorniki bezodpływowe. W Gminie Kałuszyn mało popularnym rozwiązaniem są lokalne oczyszczalnie ścieków. W 2022 r. na obszarze gminy funkcjonowało ich 24, z czego wszystkie na obszarach wiejskich gminy. Ilość nieczystości ciekłych bytowych odebranych z terenów miasta w 2022 r. wynosiła 896 m³. Względem roku 2021 r. ilość odebranych nieczystości zwiększyła się o ok. 3,4% (w 2020 r. z terenów miasta odebrano 779 m³ ścieków).

Częściowe niedostatki systemie kanalizacyjnym mogą stwarzać zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych (nieszczelne zbiorniki do gromadzenia ścieków i niekontrolowane odprowadzanie ścieków do wód i ziemi).

Jednym z największych zagrożeń dla wód są generowane przez gminę ścieki komunalne. W związku z niepełnym skanalizowaniem analizowanego obszaru, część gospodarstw domowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych. W przypadku utrzymania zbiorników w odpowiednim stanie technicznym nie ma ryzyka negatywnego oddziaływania na środowisko. Często jednak zdarza się, że zbiorniki takie są nieszczelne, co powoduje infiltrację ścieków do gruntu oraz wód gruntowych i powierzchniowych.

Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie wód gruntowych i możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na obszary przyległe związane są z płytkim zaleganiem utworów nieprzepuszczalnych (szybki spływ wód gruntowych po stropie utworów nieprzepuszczalnych). Stan wód wykazuje duży stopień uzależnienia od działalności człowieka. Na terenie gminy nie stwierdza się jednak stref silnie zdrenowanych, gdzie nastąpiło znaczne obniżenie się zwierciadła wód podziemnych.

Jednakże, brak pełnego systemu kanalizacyjnego oraz pełnego systemu unieszkodliwiania odpadów, skutkuje bezpośrednim zagrożeniem wód podziemnych.

Obszar objęty miejscowym planem zlokalizowany jest w ramach JCWP „Kałuska” (PLRW200010267148449). Według informacji zawartych w Planie Gospodarowania Wodami Dorzecza Wisły (IIaPGW), Kałuska nie podlegała badaniom w ustalonym punkcie pomiarowo-kontrolnym w okresie 2016-2021 r. Jej stan oceniono na podstawie analiz eksperckich. Ustalono, że jednostka posiada dobry stan chemiczny. Ze względu na brak badań biologicznych w JCWP nie dokonano oceny jej stanu ekologicznego. W Planie Gospodarowania Wodami Dorzecza Wisły wskazano, iż Kałuska jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym wskazanym dla JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny oraz utrzymanie dobrego stanu chemicznego.

Biorąc pod uwagę cele środowiskowe wskazane dla JCWP w aPGW 2016 oceniono, iż nie nastąpił postęp względem dążenia do osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego. Nie osiągnięto również celu związanego ze stanem chemicznym jednostki, który od 2016 roku uległ pogorszeniu.

Wody podziemne

Na jakość wód podziemnych wpływ mają: ścieki surowe lub niedostatecznie oczyszczone wprowadzane do gleby i wody, „dzikie wysypiska” odpadów komunalnych, przecieki z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych „szamb” oraz ich niezgodne z prawem opróżnianie, niewłaściwa gospodarka nawozowa (głównie nawozy naturalne), intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków, niewłaściwie zlokalizowane cmentarze oraz grzebowiska zwłok zwierzęcych, stacje paliw.

Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie wód gruntowych i możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na obszary przyległe związane są z płytkim zaleganiem utworów nieprzepuszczalnych (szybki spływ wód gruntowych po stropie utworów nieprzepuszczalnych).

Według informacji zawartych w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza Wisły (IIaPGW), stan JCWPd PLGW200055, w obrębie której znajduje się obszar mpzp oceniono jako dobry. Jednostka cechuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla JCWPd-55 zidentyfikowano chemiczną presję obszarową rozproszoną, związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem.

Biorąc pod uwagę ocenę stanu JCWPd dobry stan chemiczny i ilościowy utrzymuje się niezmiennie od 2011 roku. Nie zaobserwowano pogorszenia stanu wód podziemnych JCWPd-55.

Badania stanu jakości wód JCWPd o nr PLGW200055, wykonywane były w 2022 roku. Żaden z punktów pomiarowych nie był jednak zlokalizowany na obszarze miasta i gminy Kałuszyn. W powiecie mińskim zlokalizowana była tylko jedna stacja pomiarowa – w rejonie zabudowy wiejskiej w gminie Mrozy. Badania w niniejszym punkcie wskazały V klasę jakości wód podziemnych. V klasa jakości wód JCWPd-55 została również odnotowana na podstawie badań przeprowadzonych w 2019 roku. Wówczas punkt pomiarowo-kontrolny w powiecie mińskim zlokalizowany był na obszarze gminy Halinów w otoczeniu luźnej zabudowy wiejskiej.

6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza

Na stan zanieczyszczenia powietrza najczęściej wpływ mają trzy czynniki: emisja powierzchniowa, emisja komunikacyjna oraz warunki meteorologiczne. Głównymi zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji są tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory, ołów, pył pochodzenia naturalnego, przemysłowego i komunikacyjnego. Zanieczyszczenia pyłowe stanowią obecnie jedno z największych zagrożeń dla zdrowia ludności i środowiska.

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 r. w województwie mazowieckim została wykonana w oparciu o układ stref, określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref*. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin. Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2022, miasto i gmina Kałuszyn zostały zaliczone do strefy mazowieckiej. Strefę scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2022 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) [źródło: GIOŚ]

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskała klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ

Przeprowadzone badania wskazują na przekroczenia dopuszczalnych stężeń w zakresie benzopirenu.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2022 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin, przedstawiały się następująco:

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) [źródło: GIOŚ]

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa mazowiecka uzyskała klasę D2.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ

Pod względem kryterium ochrony roślin, na obszarze strefy mazowieckiej (zatem również na obszarze gminy Kałuszyn) nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych stężeń wszystkich badanych zanieczyszczeń.

W okolicy obszaru mpzp obserwuje się między innymi emisję substancji z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Według danych na 2022 rok na obszarze miasta Kałuszyn jedynie 2,7% mieszkańców korzysta z sieci gazowej. Piece domowe oraz lokalne systemy grzewcze zazwyczaj nie posiadają urządzeń ochrony powietrza atmosferycznego. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową wynikającą z sezonu grzewczego. W procesie spalania paliw stałych powstają następujące rodzaje zanieczyszczeń, które dostają się do powietrza: pył – powstający z popiołu zawartego w węglu, dwutlenek i trójtlenek siarki – powstający w wyniku spalania siarki zawartej w paliwie, tlenki azotu – tworzące się z azotu zawartego w paliwie jak i w powietrzu doprowadzonym do spalania, tlenek węgla – tworzący się w przypadku niepełnego spalania paliwa.

Udział emisji liniowej (komunikacyjnej) – jest odczuwalny w rejonach miasta, sąsiadujących z głównymi trasami komunikacyjnymi. Źródłem tego rodzaju emisji są drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg.

Obszar planu położony jest w odległości ok. 700-800 m od drogi krajowej nr 2.

6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz mierzone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV.

Przez obszar mpzp nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia.

Na podstawie monitoringu pól elektromagnetycznych przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnego natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w żadnym ze zbadanych punktów pomiarowych na terenie województwa mazowieckiego.

Na terenie województwa mazowieckiego w roku 2022 wykonano pomiary monitoringowe w 159 punktach pomiarowych. Najwyższe wyniki otrzymane w kategorii na obszarach:

- miasta powyżej 200 000 mieszkańców – 2,5 V/m – Warszawa, ul. rotmistrza Witolda Pileckiego,
- miasta w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 1,5 V/m – Wołomin, skrzyżowanie ulic Wiejskiej i Legionów,

- miasta w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 1,9 V/m – Ząbki, ul. Orla
- miasta poniżej 20 000 mieszkańców – 1,9 V/m – Pionki, skrzyżowanie ulic Mickiewicza i Niepodległości
- gminy wiejskie – 1,3 V/m – Przysnasz.

W wyniku przeprowadzonych w 2022 roku pomiarów nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisko w żadnym z badanych punktów pomiarowych w województwie mazowieckim. Oznacza to, że poziomy pól elektromagnetycznych utrzymywały się na odpowiednim poziomie również na obszarze gminy i miasta Kałuszyn.

Hałas

Jednym z elementów mających wpływ na stan środowiska naturalnego i zdrowie człowieka jest klimat akustyczny. Na terenach, na których poziom hałasu nie przekracza 55 dB uważa się, że nie stwarza on problemów. Wyraźne negatywne oddziaływanie hałasu zaczyna się od poziomu >65 dB.

Na obszarze miasta Kałuszyn głównym źródłem zagrożeń akustycznych jest transport drogowy. Większa elastyczność transportu drogowego w porównaniu z transportem kolejowym oraz większa niż kilkanaście lat temu dostępność na rynku środków transportu drogowego zadecydowała o obecnej jego dominacji. Przez obszar miasta przebiega droga krajowa nr 2 oraz droga wojewódzka nr 697.

Obszar objęty planem oddalony jest od DK2 o ok. 700-800 m. Na klimat akustyczny obszaru mpzp może wpływać bezpośrednio sąsiedztwo terenu rekreacyjnego Zalew Karczunek. Hałas, którego źródłem są tereny rekreacyjne nie powinien powodować przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu.

W ramach projektu planu, na analizowanym obszarze zakłada się przeznaczenie na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług. Dla terenów mieszkaniowo-usługowych *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, określa dopuszczalny poziom hałasu (dla wskaźnika LDWN), którego źródłem są drogi nie powinien przekraczać 68 dB, natomiast w przypadku innego źródła hałasu – 55 dB.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Gromadzenie odpadów stanowi zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza atmosferycznego. Składowane odpady oddziałują również na tereny przyległe powodując ich degradację, a także pogarszają walory estetyczne środowiska.

Lokalnym uregulowaniem prawnym dotyczącym utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kałuszyn jest *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn*. Zawiera ona wymagania w zakresie: utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, rodzajów urządzeń przeznaczonych do gromadzenia odpadów komunalnych i zasad ich rozmieszczania oraz częstotliwości, zasad i sposobów usuwania odpadów komunalnych.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami do zadań własnych gmin należy objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na swoim terenie systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz nadzór nad ich gospodarowaniem, w tym również kontrola wykonywania tych zadań przez podmioty gospodarcze.

Odpady komunalne, wytwarzane w gminie Kałuszyn – w jej rejonach zabudowanych, odbierane są od mieszkańców, przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w posiadające zezwolenie na taką działalność.

Jak na terenie całego kraju, tak również w Gminie Kałuszyn nadal zagrożeniem dla środowiska są powstające sukcesywnie „dzikie wysypiska”, lub zaśmiecanie terenu, dolin, lasów itp. czy nie usuwanie odpadów z zabudowań mimo zawartych umów. Jak na terenie całego kraju, tak i tu wytwarzane są odpady zawierające azbest (będące wynikiem prac rozbiórkowych, usuwania eternitowych pokryć dachowych itp.). Unieszkodliwianie odpadów pozostaje nadal obok odprowadzania i oczyszczania ścieków, głównym problemem ochrony środowiska gminy.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCA OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie, dla którego sporządzany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie występują Obszary Natura 2000. W granicach obszaru planu nie występują również inne wartościowe przyrodniczo obszary podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody a także żadne użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody.

Najbliższym obszarowi mpzp obszarem chronionym jest Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, który zlokalizowany jest ok. 1,3-1,5 km na południowy wschód od analizowanego obszaru. Pomędzy obszarem mpzp a obszarem chronionego krajobrazu występuje bariera przestrzenna w postaci drogi o wysokim natężeniu ruchu (DK2). Oznacza to, że pomiędzy obszarem mpzp a OChK nie występują powiązania przyrodnicze.

Najbliższy obszar Natura 2000 (Obszar specjalnej ochrony Natura 2000 PLB140009 Dolina Kostrzyna) znajduje się w odległości ok. 9,5 km od obszaru mpzp.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich:

Dokumenty krajowe:

1) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (zwana dalej SOR) - głównym celem dokumentu jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W zakresie ochrony środowiska w SOR określono m.in. następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód (m.in. kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody, budowa zbiorników małej i dużej retencji, rozwój infrastruktury zieleni);
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (m.in. ograniczanie emisji z transportu drogowego);

- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (m.in. rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych);
- zarządzanie zasobami geologicznymi (m.in. zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż strategicznych dla gospodarki)
- gospodarka odpadami (m.in. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów oraz dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców).
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (m.in. zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).

3) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – celem głównym dokumentu jest „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe:

I Środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego);

II Środowisko i gospodarka (Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska);

III Środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

4) Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku

Rekomendowane w dokumencie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wymiaru ekologicznego to m.in.:

- gwarancje, że każdy program rozwoju gospodarczego i polityka sektorowa, każda działalność gospodarcza poddana zostanie ocenie oddziaływania na środowisko,
- gwarancje, że w każdy program zagospodarowania przestrzennego kraju i regionu wkomponowane zostaną elementy ochrony środowiska, zdrowia, dóbr kultury, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- gwarancje, że działalność proekologiczna, w tym wykorzystanie odnawialnych zasobów energetycznych i recykling surowców, stanie się konkurencyjna na rynku poprzez właściwą politykę finansową i fiskalną, wprowadzającą internalizację kosztów zewnętrznych ochrony zdrowia i środowiska do ceny rynkowej produktów,
- swobodny transfer technologii i inwestycji proekologicznych oraz wsparcie dla eksportu polskiej myśli technicznej w tym zakresie.

Dokumenty wojewódzkie:

- **Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze** - uchwała Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.

Jednym z wyznaczonych w dokumencie celów jest zielone, niskoemisyjne Mazowsze. Realizacja celu ma zapewnić poprawę stanu środowiska poprzez

racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody. W ramach niniejszego celu określono następujące kierunki działań:

- Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska (m.in. poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, ochronę zwartych kompleksów gleb wysokiej klasy, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ochronę i kształtowanie krajobrazu, ochronę przed zanieczyszczeniem powietrza i ograniczenie hałasu, zwiększanie lesistości regionu, racjonalne gospodarowanie przestrzenią z poszanowaniem potrzeb środowiska);
- Proekologiczna transformacja energetyki (m.in. poprzez zwiększanie wykorzystania OZE, rozwój niskoemisyjnych instalacji do produkcji energii, rozbudowę i modernizację systemów energetycznych);
- Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu (m.in. poprzez zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, zwiększanie powierzchni terenów zieleni, zapobieganie suszy i łagodzenie jej skutków, zwiększenie retencji wodnej, w tym wód opadowych, kształtowanie niebieskiej i zielonej infrastruktury w miastach);
- Poprawa jakości środowiska (m.in. poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, wdrożenie spójnego systemu gospodarki odpadami, zamykanie i rekultywację składowisk oraz usuwanie wyrobów i odpadów niebezpiecznych, prowadzenie działań na rzecz zapewnienia dobrego stanu wód, w tym rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i systemów oczyszczania ścieków);
- Podnoszenie efektywności energetycznej (m.in. poprzez upowszechnianie energetycznego i pasywnego budownictwa, kompleksową termomodernizację budynków, wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne).

- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego** – uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.

W zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody *Plan zagospodarowania województwa* postuluje m.in. następujące działania:

- zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu m.in. poprzez adekwatne zapisy w mpzp,
- ochrona prawna korytarzy ekologicznych poprzez wpisanie do mpzp,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
- dążenie do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjającej retencji wód opadowych, głównie w miastach,
- zachowanie istniejących, naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych, w tym starorzeczy, torfowisk, bagien, stawów, śródpolnych oczek wodnych oraz ich ochrona poprzez zapisy w dokumentach planistycznych gmin,
- realizacja działań inwestycyjnych i utrzymaniowych melioracji wodnych,
- poprawa jakości wód poprzez rozwój i modernizację infrastruktury ochrony środowiska (w szczególności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej) oraz racjonalna gospodarka przestrzenna w sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- racjonalna gospodarka złożami kopalin.

– Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego

„Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do 2030 roku” uwzględnia analizę i ocenę stanu środowiska, określa wojewódzkie cele i priorytety ochrony środowiska do 2030 wraz z działaniami, które będą prowadzić do osiągnięcia wyznaczonych celów ekologicznych. Cele ochrony środowiska do 2030 r. dotyczą ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pól elektroenergetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami i zapobieganiu ich powstawania oraz zasobów przyrodniczych.

Reasumując, *projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn nie zawiera zapisów sprzecznych z założeniami powyższych dokumentów wyższego rzędu. Projekt sporządzanego mpzp należy ocenić pozytywnie – z punktu widzenia zarówno jego zawartości, jak i spodziewanej realizacji – również w odniesieniu do wpływu na środowisko naturalne. Jego realizacja nie powinna spowodować skutków, które mogłyby być uznane jako pogarszające stan środowiska także w szerszej – ogólnomiejskiej oraz gminnej skali.*

9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENU W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

9.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego

W celu zabezpieczenia przed emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, sporządzany plan miejscowy wskazuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Ponadto, jako źródło zaopatrzenia w ciepło ustalono lokalne i indywidualne źródła ciepła, z zaznaczeniem wymogu stosowania urządzeń o niskoemisyjnych technologiach spalania.

Reasumując - w takim ujęciu, realizacja planu nie powinien przyczynić się do pogorszenia stanu czystości powietrza na obszarze objętym planem, jak i w ich otoczeniu.

9.2. w zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi

W ramach zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntowych, plan miejscowy wskazuje zabezpieczenia dotyczące gospodarki ściekowej. Wskazano na konieczność odprowadzania ścieków do istniejącej i projektowanej kanalizacji sanitarnej. Przed wprowadzeniem ścieków do sieci zbiorczej, powinny być one oczyszczone do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi.

Plan zakazuje również realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (zatem również na stan wód).

Dodatkowym ustaleniem planu jest uwzględnienie położenia obszaru w ramach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 215 Subniecka Łódzka i konieczność jego ochrony zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wody opadowe i roztopowe zgodnie z ustaleniami planu będą zagospodarowywane w miejscu ich powstania, zgodnie z przepisami odrębnymi. Odbywać się będzie poprzez spływ powierzchniowy (rowy) oraz infiltrację do gruntu.

Zapisy te wykluczają możliwość wzrostu zagrożenia wód i ziemi, powodowanego odprowadzaniem ścieków, a tym samym możliwość znaczącego oddziaływania na wody i ziemię na obszarze projektu planu.

9.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi

W zakresie gospodarki odpadami projekt planu ustala obowiązek zbiórki odpadów w wyznaczonych miejscach na terenie nieruchomości, na której są wytwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskazuje się również na konieczność prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów z zachowaniem obowiązujących na terenie gminy regulacji w tym zakresie.

Dodatkowo, w celu zabezpieczenia środowiska naturalnego przed zagrożeniem stwarzanym odpadami należy uwzględniać ustalenia Planu Gospodarowania Odpadami, sporządzonego na poziomie województwa. Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są dostosować wszelkie zamierzenia gospodarcze do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Gmina, poprzez gminne programy ochrony środowiska czy też regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ma obowiązek sukcesywnie wdrażać jego realizację na obszarze całej gminy, zatem również w granicach obszaru w mieście Kałuszyn.

Właściciele i użytkownicy obszaru objętego planem niezależnie od ilości oraz rodzaju wytwarzanych odpadów zobligowane są do prowadzenia gospodarki odpadami w sposób i na zasadach określonych prawem ochrony środowiska i ustawą o odpadach.

9.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu

W zakresie ochrony środowiska i przyrody w sporządzanym dokumencie ustalono:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, jak dla terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- obszar objęty planem znajduje się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 215 Subniecka Warszawska, którego ochronę należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w sporządzanym planie ustalono:

- przebieg nieprzekraczalnej linii zabudowy zgodnie z rysunkiem planu oraz przepisami odrębnymi,
- dopuszcza się sytuowanie budynków garażowych i gospodarczych w odległości 1,5 m od granicy z sąsiednią działką budowlaną lub bezpośrednio przy tej granicy, zgodnie z przepisami odrębnymi;

W odniesieniu do ustaleń szczegółowych dla wskazanego w planie przeznaczenia terenu ustalono:

- wskaźniki nadziemnej intensywności zabudowy działki budowlanej od 0,05 do 1,0
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30%
- maksymalną powierzchnię zabudowy – 40 %
- parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy:
 - wysokość budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych i usługowych nieprzekraczająca 10 m
 - wysokość budynków garażowych i gospodarczych nieprzekraczająca 5 m
 - geometria dachów – dachy dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia od 25° do 50°, natomiast dla budynków garażowych i gospodarczych – dachy jedno, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połąci do 20° oraz dachy płaskie.

Tak sformułowane zapisy projektu planu kształtują i regulują w sposób właściwy wszystkie działania związane z nieprawidłowym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz niewłaściwym przekształceniem terenu. Jakiegokolwiek inne zapisy planu w tym zakresie byłyby bezprzedmiotowe, bowiem kwestie: ochrony środowiska, korzystania ze środowiska, muszą być rozstrzygane w trybie ustaw. Plan zagospodarowania przestrzennego nie powinien powielać rozstrzygnięć, zawartych w tych aktach prawnych.

Obszar mpzp stanowi w dużym udziale działki o charakterze zadrzewień i zakrzewień, niestanowiące gruntów leśnych. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków grunty te oznaczono jako grunty rolne (R). W wyniku realizacji w przyszłości nowej zabudowy nieuniknionym będzie usunięcie roślinności kolidującej z zamierzeniem. Nie przewiduje się, aby ta roślinność została usunięta w całości. Dla każdej z działek budowlanych w planie wskazano minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30%, który należy zachować, a także maksymalny udział powierzchni zabudowy wynoszący 40%. Sam wymóg pozostawienia określonego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działce nie oznacza, że teren nie zostanie pozbawiony drzew. Można jednak przypuszczać, że ze względu na koszty z tym powiązane, na tych nieruchomościach będą usuwane wyłącznie drzewa kolidujące z powstaniem inwestycji.

Należy zaznaczyć również, że sporządzany mpzp utrzymuje przeznaczenie terenu ustalone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A, zatwierdzonym *Uchwałą nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.* Oznacza to, że w przypadku braku realizacji sporządzanego mpzp, zgodnie z obowiązującym dokumentem prawa miejscowego również powstanie zabudowa, co skutkować będzie częściową wycinką istniejących zadrzewień.

9.5. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych

W zakresie ochrony akustycznej plan określa obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi: MN-U - jak dla terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Realizacja planu nie wpłynie na istniejący już klimat akustyczny tego obszaru i jego otoczenia.

Ze względu na położenie obszaru, objętego planem w zasięgu powierzchni ograniczających lotniska wojskowego Mińsk Mazowiecki, zaznaczono konieczność przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych.

W zakresie zasilania w energię elektryczną plan ustala, iż zaopatrzenie będzie odbywało się w oparciu o istniejącą sieć średniego i niskiego napięcia, poza obszarem objętym planem.

W zakresie telekomunikacji plan ustala obsługę z istniejących sieci telekomunikacyjnych z rozszerzeniem świadczonych usług z dopuszczeniem wszystkich operatorów.

Takie zapisy projektu planu chronią odpowiednio tereny wymagające ochrony akustycznej oraz zabezpieczają obszar przed powstawaniem źródeł wytwarzających ponadnormatywne promieniowanie elektroenergetyczne.

9.6. W zakresie występowania poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

W rejestrze zakładów, prowadzonych przez WIOŚ w Warszawie Delegatura w Mińsku Mazowieckim znajdują się obiekty usługowe, które zaliczają się do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Według stanu na dzień 30 czerwca 2024 r. zakłady, o których mowa powyżej nie występują na terenie objętym niniejszym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu ustala zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ustalono również dostosowanie do wymagań wynikających z przepisów odrębnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Na obszarze objętym projektem planu nie zaistnieją zakłady, które miałyby obowiązek spełnienia warunków i wymagań, określonych w treści Tytułu IV Prawa ochrony środowiska – „Poważne awarie”, a w szczególności określonych w art. 243 – 264 tej ustawy.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii może wystąpić wyłącznie w wyniku transportu substancji lub materiałów niebezpiecznych, co pozostaje poza kompetencjami planu.

10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU

Realizacja projektu planu powinna spowodować poprawę stanu poszczególnych elementów środowiska lub usunięcie bądź ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń. Warunkiem powodzenia w tym zakresie, prócz ścisłego przestrzegania i egzekwowania ustaleń projektu planu, jest równoległe podporządkowanie się samorządu, jak i podmiotów gospodarczych działających na jego terenie, wymaganiom i warunkom ochrony i kształtowania środowiska określonym generalnie ustawą *Prawo ochrony środowiska*. Także korzystanie ze środowiska gminy, może mieć miejsce wyłącznie w granicach dopuszczonych przez obowiązujące prawo.

Realizacja projektu planu nie spowoduje radykalnego pogorszenia stanu poszczególnych elementów środowiska, ani w obszarze planu, ani poza nim.

10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencji do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu

Opracowanie ekofizjograficzne określiło następujące możliwości, a zarazem warunki zagospodarowania przestrzennego obszaru:

- całość zamierzeń inwestycyjnych, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana wyłącznie na następujących warunkach:
 - kierowania wytwarzanych przez nie ścieków do systemów kanalizacyjnych a także zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntu,
 - stosowanie systemów grzewczych opartych o ekologiczne źródła energii,
 - wyposażania obiektów w takie systemy usuwania i utylizacji odpadów, które zagwarantują ochronę terenu przed ich wpływem;

Uwzględniono w planie.

- ochrona akustyczna terenów, dla których obowiązuje konieczność zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Uwzględniono w planie.

- w celu zachowania i wzbogacenia bioróżnorodności, zwiększenia naturalnej retencji i infiltracji wód powierzchniowych do gruntu, a tym samym przeciwdziałania negatywnym efektom zmian klimatycznych zaleca się wprowadzenie obowiązku minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych.

Uwzględniono w planie.

- W związku z położeniem w granicach obszaru zmiany planu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, plan winien wprowadzić konieczność ochrony terenów

narażonych na przenikanie zanieczyszczeń do wód, poprzez m.in. zakaz lokalizacji nowych cmentarzy, oczyszczalni ścieków i składowania odpadów.
Uwzględniono w planie.

Przy realizacji planu należy kierować się zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody i utrzymania równowagi przyrodniczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Reasumując - plan uwzględnia zalecenia sprecyzowane w opracowaniu ekofizjograficznym.

10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach.

Zawarte w treści projektu planu ustalenia dotyczące:

- zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- obowiązku zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,
- odprowadzania ścieków podczyszczonych do odpowiednich parametrów do sieci kanalizacji sanitarnej,
- wprowadzenia wymogu stosowania urządzeń o niskoemisyjnych technologiach spalania w zakresie zaopatrzenia w ciepło
- konieczności przestrzegania przepisów odrębnych ze względu na położenie terenów
w zasięgu powierzchni ograniczających lotniska wojskowego Mińsk Mazowiecki

wraz z pozostałymi zapisami projektu planu – ograniczają w istotnym stopniu całość zagrożeń w środowisku, a tym samym wykluczają ich ewentualny, ujemny wpływ na zdrowie ludzi.

11.PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Stopień zachowania wartości przyrodniczych obszaru objętego planem powinien stanowić głównie kryterium ochrony prawidłowości ustaleń z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Dlatego też w prognozie oddziaływania na środowisko zwrócono uwagę na proponowane formy użytkowania terenu i zapisy regulujące możliwość działań, a zwłaszcza ochrony środowiska przyrodniczego.

W celu pełnego określenia skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, należy zidentyfikować charakter – siłę oddziaływań, zakres czasowy i trwałość negatywnych oraz pozytywnych oddziaływań przedstawionego w projekcie zagospodarowania terenu.

Sporządzany dokument utrzymuje przeznaczenie terenu wskazane w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2012 roku. Sporządzany plan polega wyłącznie na weryfikacji zapisów obowiązującego planu w zakresie wybranych parametrów zabudowy. Ze względu na zakres zmian w

sporządzanym planie, względem obowiązującego dokumentu, nie przewiduje się jego znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Oddziaływanie wskazane w niniejszej Prognozie oddziaływania wystąpią również w przypadku braku realizacji mpzp.

Ocena przewidywanych oddziaływań

Formy ochrony przyrody

Projekt planu nie zawiera sformułowań zapewniającą ścisłą ochronę przyrodniczą lub krajobrazową obszarów i obiektów ze względu na brak na danym terenie obszarów objętych ochroną prawną. Równocześnie projekt planu nie zawiera zapisów, których treść mogłaby zagrażać tym obszarom.

Obszary Natura 2000:

Na obszarze planu nie występują obszary Natura 2000, dlatego nie przewiduje się oddziaływania na te tereny (oddziaływanie obojętne). Najbliższy obszar Natura 2000 (Dolina Kostrzynia) znajduje się w odległości ok. 9,5 km od obszaru planu. Ze względu na istniejące zagospodarowanie nie stwierdzono występowania powiązań przyrodniczych między obszarem Natura 2000 a obszarem mpzp.

Obszar Chronionego Krajobrazu:

Najbliższym obszarem objętym prawną ochroną przyrody jest Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, oddalony o ok. 1,3-1,5 km. Odległość oraz występowanie bariery przestrzennej między OChK a obszarem mpzp w postaci drogi o wysokim natężeniu ruchu (droga krajowa nr 2), decyduje iż realizacja mpzp nie będzie w żaden sposób wpływać na walory przyrodnicze i krajobrazowe OChK. Funkcjonowanie terenu mieszkaniowego oraz usług w ramach obszaru objętego mpzp nie będzie oddziaływać na przedmiot i cele ochrony Mińskiego Obszaru Krajobrazu.

Realizacja inwestycji nie stwarza zagrożenia dla chronionych walorów form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000,
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze krajobrazowe Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe innych obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta:

- oddziaływanie negatywne mało znaczące (przeciętne), bezpośrednie, średnioterminowe – w przypadku ewentualnej budowy nowych obiektów budowlanych na terenach dotąd niezainwestowanych dojdzie do pogorszenia się warunków bytowania zwierząt – ptaków, ssaków i owadów. Należy spodziewać się wówczas dalszej synantropizacji fauny, zwłaszcza pospolitych gatunków ptaków i drobnych ssaków (gryzoni), typowych dla terenów zabudowanych. Oddziaływanie może zostać zminimalizowane poprzez wprowadzenie

dotychczasowych elementów kompozycji zieleni, co może poprawić standard bytowania organizmów.

Należy zaznaczyć, że niniejsze oddziaływanie nie wynika bezpośrednio z potencjalnej realizacji sporządzanego planu, a z obowiązującego aktualnie mpzp. Sporządzany plan zachowuje przeznaczenie terenu zaproponowane w planie z 2012 roku.

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, mało znaczące, przeciętne / oddziaływanie obojętne – w trakcie prac budowlanych przy realizacji nowych obiektów nastąpi częściowe usunięcie roślinności. W planie wskazano minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej do zachowania na działkach budowlanych oraz maksymalny udział zabudowy, co oznacza, że istniejące zadrzewienia zostaną fragmentarycznie zlikwidowane, a część z nich pozostanie nienaruszona.

Negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące, ze względu na niewielką wartość przyrodniczą niniejszych zadrzewień. Audyt krajobrazowy sporządzony dla województwa mazowieckiego kwalifikuje obszar mpzp do krajobrazów miejskich o podstawowej funkcji osadniczej. Nie wskazano również wartościowych funkcji przyrodniczych tego terenu. Ze względu na sąsiedztwo terenu sportowo-rekreacyjnego nad Zalewem Karczunek, niniejsze tereny nie stanowią szczególnej ostoi bioróżnorodności.

Obszar mpzp sąsiaduje z lasem, w związku z czym potencjalna wycinka roślinności wchodzącej w kolizję z realizowanymi w przyszłości obiektami budowlanymi nie prognozuje się, aby częściowa wycinka roślinności spowodowała znaczący ubytek różnorodności biologicznej w lokalnej, ogólnomiejskiej skali.

Należy zaznaczyć również, że oddziaływanie związane z realizacją ewentualnej nowej zabudowy nie wynika bezpośrednio ze sporządzanego planu. Aktualnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (z 2012 roku) zakłada zabudowę w ramach tego terenu, co także będzie skutkowało potencjalną wycinką roślinności będącej w kolizji z przyszłą zabudową. Oznacza to, że brak podjęcia niniejszego planu nie wyklucza wystąpienia niniejszego oddziaływania.

- oddziaływanie negatywne, pośrednie, czasowe – na etapie realizacji inwestycji – m.in. budowy nowych obiektów, warstwa glebowa ulegnie dewastacji wskutek prowadzenia robót ziemnych. Może się to wiązać z lokalnym zniszczeniem siedlisk występowania zwierząt bezkręgowych. Tereny przeznaczone pod zabudowę są jednak niewielkie, zatem ewentualne uszczuplenie ich siedlisk nie będzie miało wpływu na stan zachowania ich populacji.

Istotnym oddziaływaniem jest również hałas na etapie realizacji, który może doprowadzić do tymczasowego płoszenia ptaków i ssaków z rejonu i pobliskiego otoczenia obszarów mpzp.

Powyższe oddziaływania mają jednak charakter czasowy i ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych prowadzonych na obszarach.

Oddziaływanie nie wynika bezpośrednio ze sporządzanego planu. Brak podjęcia niniejszego planu dla analizowanego terenu również będzie skutkowało pojawieniem się niniejszego oddziaływania, w ramach aktualnie obowiązującego planu miejscowego.

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, trwałe, małoznaczące – realizacja zabudowy mieszkaniowej i usług na terenie dotąd niezainwestowanym, zlokalizowanym w ramach korytarza ekologicznego (KPnC-3b Lasy Łukowskie) może spowodować zmniejszenie jego drożności.
Położenie w sąsiedztwie terenu rekreacyjnego (Zalew Karczunek) oraz istniejącej zabudowy sprawia, że funkcja migracyjna niniejszego fragmentu terenu została utracona. Wobec tego oddziaływanie na korytarz ekologiczny i przyrodnicze powiązania terenu można uznać za małoznaczące.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się negatywnych oddziaływań realizacji planu na chronione gatunki roślin i zwierząt. Ze względu na stopień przekształceń i antropizacji w sąsiedztwie obszaru objętego mpzp (funkcjonujący w sąsiedztwie teren rekreacyjny) obszar mpzp oraz jego otoczenia nie posiadają warunków sprzyjającym bytowaniu zwierząt.
W odniesieniu do konieczności wycięcia części zadrzewień i zakrzaczeń kolidujących z inwestycją, przed przystąpieniem do prac realizacyjnych zaleca się przeprowadzanie inwentaryzacji pod kątem możliwości występowania roślin objętych ochroną gatunkową. Wg Art. 83c. 1. Ustawy o ochronie przyrody, organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych.
- oddziaływanie negatywne, skumulowane, stałe – kumulacja różnego typu negatywnego oddziaływania prowadzi do powstania uciążliwości charakterystycznych dla funkcjonowania terenów zurbanizowanych, których negatywne oddziaływanie na warunki siedliskowe na sąsiednich terenach ograniczane jest naturalną odpornością środowiska na degradację, związaną z istniejącymi obszarami o niewielkim stopniu przekształceń.

Powietrze i klimat:

- oddziaływanie negatywne, małoznaczące (przeciętne), bezpośrednie, długoterminowe, stałe - emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw podczas procesu ogrzewania. Sporządzany plan przewiduje jednak wprowadzenie wymogu stosowania urządzeń o niskoemisyjnych technologiach spalania, co znacznie poprawi jakość powietrza, ograniczając niniejsze oddziaływanie.
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, małoznaczące (przeciętne), chwilowe - ewentualne uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza mogą wystąpić podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych w związku z dostawą sprzętu i materiałów budowlanych. Zmiany mogą mieć jedynie charakter chwilowy, bezpośredni, natomiast ich zasięg będzie lokalny, w pasie robót. Stopień zanieczyszczenia powietrza nie powinien przekroczyć jednak wskaźników określonych w przepisach odrębnych.
- oddziaływanie obojętne – jedną z proponowanych w mpzp funkcji, poza zabudową mieszkaniową są usługi. Wprowadzone obostrzenia, co do realizacji nowych obiektów decydują jednak, iż nie będą one generować znaczących

zanieczyszczeń do atmosfery. Na obszarze nie powstaną usługi, których działalność może zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Można zatem stwierdzić, że potencjalna uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia powietrza nie spowoduje przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych.

Ocena oddziaływania na klimat:

- Analizowane zmiany mają charakter lokalny. Skala zmian i ich usytuowanie nie powinna znacząco wpłynąć na klimat i jego zmiany. Niemniej jednak, należy zaznaczyć, że funkcjonowanie terenów zabudowy mieszkaniowej i usług, związane jest z koniecznością odprowadzania wód opadowych i roztopowych z dachów i ewentualnych powierzchni utwardzonych. Zgodnie z zapisami sporządzanego dokumentu odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będzie odbywać się poprzez spływ powierzchniowy oraz infiltrację do gruntu. Wskazane w planie rozwiązanie jest korzystne z punktu widzenia wsparcie naturalnego obiegu wody w przyrodzie (a tym samym oszczędności zasobów wodnych). Niewątpliwie jest to zrównoważony rozwój z uwzględnieniem adaptacji do zmian do klimatu. Jeśli woda opadowa ma możliwość swobodnego wsiąkania w ziemię, stanowi ważny element ochrony przeciwpowodziowej i pełni istotną rolę w zapobieganiu suszy. W przeciwnym wypadku (szybki spływ powierzchniowy) może wpływać na nasilanie się tych procesów. Ponadto woda deszczowa jest istotnym elementem w procesie regulacji mikroklimatu - oczyszcza powietrze i powierzchnię z zanieczyszczeń oraz wpływa na obniżenie temperatury. Warto zaznaczyć również, że analizowany obszar nie zostanie w pełni uszczelniony. Miejscowy plan wprowadza maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, którą należy zachować na analizowanym terenie.
- w wyniku realizacji planu nastąpi częściowa wycinka zadrzewień i zakrzaczeń. Ze względu na przyszłą zabudowę, a zarazem uszczelnienie gruntów, częściowo utracone zostaną wartości absorpcyjne tych terenów. Należy zaznaczyć jednak, że oddziaływanie związane z realizacją ewentualnej nowej zabudowy nie wynika bezpośrednio ze sporządzanego planu. Brak podjęcia niniejszego planu dla analizowanego terenu również skutkowałoby usunięciem roślinności kolidującej z zabudową realizowaną na mocy obowiązującego mpzp. Zastosowane w sporządzanym mpzp planie obostrzenia dotyczące m.in. konieczności zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach a także ustalonego sposobu zagospodarowania wód opadowych (poprzez retencję gruntów) ograniczają intensywność niniejszego oddziaływania, w związku z czym nie jest spodziewany znaczący wpływ na warunki klimatyczne.
- Z uwagi na lokalny charakter zmian, stwierdza się, że wpływ zmiany klimatu na trwałość przedsięwzięcia jest nieistotny, wynika to zarówno z położenia planowanych terenów budowlanych, ich wielkości oraz prognozowanych zmian klimatu.
- Adaptacja inwestycji do zmian klimatu w odniesieniu do innych kwestii nie jest wymagana.

Niemniej jednak, ze względu na nowe zainwestowanie, warto zastosować rozwiązania, mające na celu ograniczenie oddziaływania. W ramach biologicznie czynnej powierzchni działek można zastosować dodatkowe rozwiązania mające na celu uniknięcie lub zminimalizowanie negatywnych oddziaływań skutków obserwowanych obecnie zmian klimatów (np. nawalne deszcze). Poza pozostawieniem jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej, warto pomyśleć również o zastosowaniu powierzchni przepuszczalnych, np. ze żwiru, pospółki czy kamienia łamanego. Ich działanie polega na infiltracji wód przez powierzchnie w głąb gruntu. Wówczas woda trafia bezpośrednio do gruntu w miejscu jej powstania.

Innym korzystnym rozwiązaniem jest tworzenie tzw. ogrodów deszczowych. Wówczas obsadza się ziemię roślinnością hydrofitową, czyli wodolubną. Rozwiązanie to może przynieść wymierne korzyści poprawiające absorpcję wód deszczowych. Przy wykorzystaniu odpowiednich gatunków roślin można nawet uzyskać lepsze właściwości absorpcyjne niż te występujące dotąd na terenie zadrzewionym o niskiej wartości przyrodniczej.

W ramach zagospodarowania działki istnieje również możliwość stworzenia tzw. muldów chłonnych, czyli porośniętych roślinnością zagłębień terenów służących retencji wód opadowych.

Przy zastosowaniu powyższych zaleceń, na skutek potencjalnej wycinki zadrzewień i zakrzaczeń, absorpcja wód opadowych podczas nawalnych deszczy nie zostanie zakłócana. Może ulec nawet poprawie (w odniesieniu do nasadzeń odpowiednich gatunków wodnolubnych). Zapewnione zostaną elementy zagospodarowania oczyszczające powietrze oraz ograniczone powierzchnie silnie nagrzewające się.

Wody

- oddziaływanie obojętne – realizacja planu nie spowoduje pogorszenia się zdolności infiltracyjnej gruntów. Z reguły powiększenie obszarów zurbanizowanych związane jest zawsze ze zmniejszeniem zdolności gruntu do infiltracji, co powoduje nadmierny odpływ wód opadowych oraz roztopowych z terenu. Pojawić może się zatem zagrożenie w odniesieniu do wód gruntowych, których poziom może wówczas ulec obniżeniu a ich zasoby zmniejszeniu. W konsekwencji może nastąpić nadmierne wysuszenie gruntu, powodujące zanikanie oraz degradację cieków wodnych zidentyfikowanych w regionie.

W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia powyższego zagrożenia plan ogranicza powierzchnię przeznaczoną do zabudowy, wprowadzając maksymalny udział powierzchni zabudowanych na działkach. Ustala się również minimalną wielkość powierzchni biologicznie czynnej, co korzystnie wpływając na kształtowanie lokalnej retencji wodnej zapewni tym samym gruntom odpowiednie warunki infiltracyjne. To z kolei wpłynie na kształtowanie warunków wilgotnościowych gleb, co ma znaczenie na przedmiotowym terenie, ze względu na stwierdzone w skali całego kraju niedobory wodne. Oddziaływanie to będzie mieć charakter trwały, oddziałując w sposób pośredni na kształtowanie lokalnych zasobów wodnych.

Kształtowania lokalnej retencji wodnej będzie miało miejsce również dzięki ustalony w planie sposobie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych poprzez infiltrację do gruntu.

- oddziaływanie obojętne – potencjalnym zagrożeniem funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej i usług jest możliwość zanieczyszczenia gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych ściekami socjalno-bytowymi. Oddziaływanie może zostać zminimalizowane poprzez sprawne działanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz systemu zbierania, gromadzenia i utylizacji odpadów. Sporządzany mpzp ogranicza i minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia niniejszego zagrożenia poprzez obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, po uprzednim podczyszczeniu do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi. Sporządzany mpzp wskazuje również zasady gospodarowania odpadami na analizowanym terenie.

Należy również zaznaczyć, że potencjalne oddziaływanie na środowisko ścieków i odpadów generowanych przez przyszłą zabudowę nie wynika bezpośrednio z zapisów sporządzanego mpzp. Realizację zabudowy mieszkaniowej i usługowej na tym terenie zakłada już obowiązujący mpzp z 2012 r.

- oddziaływanie obojętne – wprowadzone obostrzenia, co do realizacji nowych obiektów decydują, iż powstała w wyniku realizacji mpzp zabudowa (w tym działalność usługowa) nie będzie generować znaczących zanieczyszczeń do wód. Na obszarze nie powstaną zakłady, których działalność może zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym, można przyjąć, że potencjalna uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia wód nie spowoduje przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych. Wyklucza się zatem potencjalny wpływ ewentualnych obiektów usługowych na wody powierzchniowe, gruntowe oraz podziemne.
- oddziaływanie obojętne – ze względu na wprowadzone obostrzenia (głównie dotyczące sposobu zagospodarowania ścieków, odpadów, a także zakazu realizacji zakładów mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko), realizacja planu nie wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Kałuska”, do której należy obszar planu. Nie przewiduje się, aby realizacja planu spowodowała zanieczyszczenie cieków wodnych przepływających w okolicy – m.in. przepływającej w sąsiedztwie rzeki Witówki (Kałuski) i Zalewu Karczunek. Przewidziane w projekcie środki zabezpieczające należy uznać za celowe i adekwatne do zmian zagospodarowania terenu.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się oddziaływania realizacji planu na wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska – plan zakłada konieczność ochrony w tym zakresie, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Ochroną dla jakości wód podziemnych są również ustalenia planu dotyczące prowadzenia gospodarki ściekowej oraz gospodarki odpadami. W związku z tym, można stwierdzić, że realizacja zmiany planu nie powinna przyczynić się do nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWPd-55.

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, krótkotrwałe, mało znaczące - budowa nowych obiektów, może stanowić potencjalne krótkotrwałe negatywne oddziaływanie na jakość wód. Oddziaływanie to może wystąpić na skutek awarii maszyn budowlanych i niekontrolowanego wycieku zanieczyszczeń bezpośrednio do ziem i wód. Jednakże są to sytuacje awaryjne, występujące sporadycznie.

Należy również zaznaczyć, że potencjalne oddziaływanie na środowisko ścieków i odpadów generowanych przez przyszłą zabudowę nie wynika bezpośrednio z zapisów sporządzanego mpzp. Realizację zabudowy mieszkaniowej i usługowej na tym terenie zakłada już obowiązujący mpzp z 2012 r.

Zasoby naturalne, powierzchnia ziemi

- oddziaływanie obojętne - w granicach terenu objętego projektem planu nie ma terenów górniczych ani złóż kopalin - dlatego nie przewiduje się funkcji związanych z eksploatacją.
- oddziaływanie negatywne (przeciętne) krótkotrwałe - negatywne oddziaływanie inwestycji na powierzchnię ziemi może pojawić się w wyniku ewentualnej budowy nowych obiektów kubaturowych. Na terenach zajętych pod zabudowę dojdzie do naruszenia naturalnej warstwy glebowej podczas prac budowlanych. Realizacja zadań inwestycyjnych może się wiązać z powstawaniem odpadów w związku z pracami budowlanymi. W związku z powyższym należy podczas prac zapewnić odpowiednią zbiórkę i selekcję odpadów. Materiały budowlane powinny być wyodrębniane i wytwarzane w pobliżu budowy tak, aby zminimalizować zużycie energii potrzebnej do ich transportu. Tam, gdzie to możliwe, elementy budowlane należy wyprodukować poza obrębem budowy, a następnie dostarczyć je w docelowe miejsce, w celu maksymalizacji korzyści, płynących z ich pozamiejscowego wytwarzania (m.in. minimalizacja powstawania odpadów, stosowanie recyklingu, powstawanie elementów wysokiej jakości, zmniejszenie hałasu i pylenia).
Masy ziemne powstałe podczas realizacji przedsięwzięcia, należy w jak największym stopniu wykorzystać na miejscu w celu niwelacji terenu, co pozwoli na skuteczną minimalizację negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.
- oddziaływanie obojętne - wprowadzone obostrzenia dotyczące realizacji nowych obiektów (w tym działalności usługowej) decydują, iż nie będą one generować znaczących zanieczyszczeń gleb i ziemi. Na obszarze nie powstaną zakłady, których działalność może zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na podstawie zapisów planu można założyć, że potencjalna uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia gruntu nie będzie powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych. Wyklucza to zatem potencjalny wpływ przyszłych obiektów usługowych na gleby i powierzchnię ziemi oraz ich skażenie.

Krajobraz

- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, trwałe - powstanie zabudowy mieszkaniowej i usług na terenie dotąd niezainwestowanym spowoduje zmianę

krajobrazową. Teren porośnięty wysoką roślinnością zostanie zastąpiony obiektami kubaturowymi. Sporządzany plan wprowadza działania kompensacyjne oraz ograniczające niniejsze oddziaływania, m.in. poprzez ustalenia dotyczące konieczności zachowania minimum 30% jako powierzchnie biologicznie czynne. Oznacza to, że teren nie zostanie całkowicie pozbawiony roślinności. Niemniej jednak krajobraz naturalny zmieni się w krajobraz antropogeniczny.

Należy zaznaczyć jednak, że sporządzony dla województwa mazowieckiego audyt krajobrazowy określa obszar objęty mpzp jako krajobraz miejski (miejscowości o charakterze współczesnym) o podstawowej funkcji osadniczej. Obszar objęty planem nie należy do krajobrazów priorytetowych o znaczących wartościach przyrodniczych, kulturowych, historycznych, ruralistycznych lub estetyczno-widokowe.

Co więcej zmiana typu krajobrazu nie wynika bezpośrednio ze sporządzanego planu. Przeznaczenie terenu na zabudowę mieszkaniową oraz usługową wskazuje już aktualnie obowiązujący mpzp, co oznacza, że przy braku realizacji mpzp analizowany obszar również mógłby zostać zainwestowany.

Zabytki, dobra materialne

- oddziaływanie obojętne – na obszarze objętym planem nie występują obiekty o szczególnych wartościach kulturowych (tzn. znajdujących się w rejestrze zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków), przedsięwzięcie inwestycyjne nie będzie oddziaływać na krajobraz kulturowy ani dobra materialne.
- oddziaływanie negatywne, stałe, mało znaczące – zmiana planu dopuszcza sytuowanie budynków garażowych i gospodarczych w odległości 1,5 m od granicy z działką sąsiednią lub bezpośrednio przy granicy. Mimo, iż warunki techniczne dopuszczają takie usytuowanie budynku na działce budowlanej, może spowodować to objęcie fragmentu sąsiedniej działki obszarem oddziaływania obiektu, w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane, a tym samym wpływać na potencjalne dobra materialne osób trzecich (ograniczając możliwości zagospodarowania sąsiedniej działki). Obszar oddziaływania obiektu budowlanego określany jest na etapie projektowym przez projektanta budynku.

Ludzie

- oddziaływanie obojętne - nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na zdrowie i życie ludzi. Plan wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
- oddziaływanie negatywne, krótkotrwałe, mało znaczące - podczas realizacji przedsięwzięcia (prace budowlane) może wystąpić zwiększona emisja hałasu i spalin z silników pracującego sprzętu. Będzie to jednak oddziaływanie tymczasowe z uwagi na skalę i charakter przedsięwzięcia, które zakończy się wraz z pracami budowlanymi. Oddziaływanie to nie będzie stanowić znacznej uciążliwości.

- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe - sporządzany plan wprowadza obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach mieszkaniowo-usługowych.

12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH

Ustalenia planu w sposób kompleksowy odnoszą się do problematyki ochrony środowiska na jego obszarze. Stwierdzone negatywne oddziaływanie w większości przypadków ma charakter czasowy lub jego wpływ ma niewielkie znaczenie.

Jako działania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne negatywnych oddziaływań realizacji planu zaproponowano:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- wprowadzenie obowiązku zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w działce budowlanej,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych przez spływ powierzchniowy (rowy) oraz infiltrację do gruntu,
- podczyszczanie ścieków do parametrów wskazywanych w przepisach odrębnych
- wymogów stosowania urządzeń o niskoemisyjnych technologiach spalania.

Jako działania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne negatywnych oddziaływań realizacji projektu planu na etapie prowadzenia prac budowlanych, w prognozie oddziaływania na środowisko dodatkowo proponuje się:

- prowadzenie prac budowlanych w godzinach dziennych,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem minimalizacji zajęcia terenu,
- podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć wierzchnią warstwę ziemi, która powinna być ponownie wykorzystana do urządzenia terenów zielonych,
- zorganizować miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów, stanowisk postojowych pojazdów i maszyn roboczych, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska,
- tankowanie paliwa, przeglądy, naprawy i konserwacje maszyn prowadzić tylko w miejscach odpowiednio przygotowanych i zabezpieczonych przed przedostawaniem się substancji ropopochodnych do gruntu,
- teren inwestycji, po zakończeniu prac związanych z budową sprzątnąć i przywrócić do stanu funkcjonalności przyrodniczej.
- stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- zabezpieczenie terenu budowy przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn, sprzętu budowlanego,
- podczyszczanie wód odprowadzanych z jezdni i parkingów, tak by nie zawierały one szczególnie szkodliwych dla organizmów wodnych zanieczyszczeń,
- podczas poboru wody na cele budownictwa, produkcji wyznaczyć przepływy nienaruszalne i zbilansować ilość wody w zlewni,

- ograniczenie do minimum szerokości i głębokości wykopów, stosowanie metod ograniczających ilość odpompowywanej z wykopów wody, aby zapobiegać wahaniom zwierciadła wody na terenach przyległych.

Minimalizacja negatywnych oddziaływań związana powinna być przede wszystkim z działaniami na powierzchnię ziemi -pozyskiwane masy ziemne w fazie budowy mogą zostać wykorzystane do kształtowania terenów zielonych.

Zważywszy na potencjalną możliwość usunięcia części zadrzewień i zakrzaczeń z obszaru planu z uwagi na utrzymanie przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową i usług. Prognoza wskazuje przykładowe zalecenia ograniczające i kompensujące niniejsze zamierzenie:

- w celu zachowania właściwości absorbujących gruntów zaleca się pozostawienie jak najwyższego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz nieutwardzonych, przepuszczalnych nawierzchni tj. żwir, pospółka, kamień łamany
- tworzenie na działkach tzw. ogrodów deszczowych (przy wykorzystaniu hydrofitowych gatunków roślin). W wielu przypadkach zastosowanie konkretnych, odpowiednich wodnolubnych gatunków roślin kompensuje utracone wartości retencyjne, a nawet pozwala na uzyskanie lepszych właściwości absorpcyjne niż te występujące dotąd na terenie zadrzewionym (często o niskiej wartości przyrodniczej)
- tworzenie w ramach zagospodarowania działki tzw. muldów chłonnych, czyli porośniętych roślinnością zagłębień terenów służących retencji wód opadowych
- pozostawienie zadrzewionego charakteru działek
- wycinka drzew i krzewów może być wykonana wyłącznie poza sezonem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia
- inwentaryzacja działki budowlanej przed przystąpieniem do prac inwestycyjnych, pod kątem możliwości występowania roślin objętych ochroną gatunkową
- w przypadku stwierdzenia występowania gatunków chronionych, należy przestrzegać przepisy o ochronie gatunkowej. Wg Art. 83c. 1. Ustawy o ochronie przyrody, organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych.
- prace budowlane należy wykonywać w sposób nieoddziałujący negatywnie na drzewa rosnące poza granicami planu budowy i w sposób nieoddziałujący negatywnie na stosunki wodne w zasięgu systemów korzeniowych. Prace ziemne należy ograniczyć do minimum.
- wycinka zadrzewień i zakrzaczeń powinna mieć miejsce poza okresem lęgowym (od połowy października do końca lutego),
- zakładanie budek lęgowych dla ptaków.

Ocena oddziaływania na środowisko potwierdza, że projektowane przedsięwzięcie inwestycyjne w fazie budowy i eksploatacji nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na najważniejsze komponenty środowiska. Sporządzany mpzp utrzymuje przeznaczenie terenu ustalone w obowiązujących dokumentach planistycznych, w związku z czym wskazane w

niniejszej Prognozie oddziaływania wystąpią również w przypadku braku realizacji mpzp.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE

Podstawowym wyznacznikiem przy wprowadzaniu nowych elementów zagospodarowania do środowiska, winno być zachowanie właściwych proporcji między terenami zainwestowanymi a otwartymi, jak również zachowanie ciągłości terenów otwartych oraz przyjęcie i zrealizowanie takich rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, które umożliwiają zachowanie wartości środowiska lub zminimalizowanie niekorzystnych zmian. Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowywanym projekcie planu można stwierdzić, iż projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając możliwość powstawania poważnego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ze względu na to, że teren objęty planem znajduje się poza obszarem Natura 2000 nie przewiduje się alternatywnych rozwiązań w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

W poszczególnych komponentach środowiska, uwzględniono słabe punkty oraz metody minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji założeń projektowanego dokumentu dla środowiska, z uwzględnieniem celu i skutków dla środowiska.

14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Według *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym* Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110) oraz *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa (jak również te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku) powinny podlegać specjalnej analizie.

Miasto Kałuszyn nie jest zlokalizowana w obszarze przygranicznym, a realizacja zainwestowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

15. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Zgodnie z art.55 ust. 3 5) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Burmistrz, jako organ opracowujący projekt planu zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji planu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania a także ustaleń dotyczących ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego (m.in. zachowanie standardów hałasu, gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami, obszar oddziaływania obiektu budowlanego zlokalizowanego w odległości 1,5 m od granicy działki budowlanej lub bezpośrednio w granicy).

Oprócz tego prowadzony będzie państwowy monitoring środowiska prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości zagospodarowania terenu, wprowadzonego w oparciu o uchwalony plan miejscowy, analizę realizacji mpzp i badanie skażenia środowiska lub uciążliwości dla lokalnej społeczności powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem wykonania *Prognozy oddziaływania na środowisko* była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z realizacją *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn* oraz określenie jego wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego oraz zdrowie i życie ludzi.

W *Prognozie* opisano charakterystykę przyrodniczą. Budowę geologiczną działki, objętej mpzp są piaski i żwirki wodnolodowcowe. W granicach terenu objętego projektem planu nie ma terenów górniczych ani złóż kopalin. Na obszarze objętym projektem planu brak jest wód powierzchniowych oraz urządzeń melioracyjnych. Za zachodnią granicą obszaru mpzp przepływa rzeka Witówka (Kałuska), stanowiąca dopływ Kostrzyna, a także zlokalizowany jest Zalew Karczunek. Na analizowanym terenie nie występują tereny zagrożenia powodziowego. Obszar sporządzanego planu znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska. Na analizowanych działkach nie występują ujęcia wód podziemnych oraz otwory hydrogeologiczne. Na terenie, dla którego sporządzany jest plan miejscowy nie występują Obszary Natura 2000 oraz inne obszary objęte formą ochrony przyrody. Najbliższym z nim jest oddalony o ok. 1,3-1,5 km Miński Obszar Chronionego Krajobrazu. Pomiędzy obszarem mpzp a obszarem chronionego krajobrazu występują bariery przestrzenne w postaci drogi krajowej oraz istniejącej zabudowy, które ograniczają połączenia obszarów, w tym migracje zwierząt. W ramach obszaru, objętego mpzp nie występują obiekty zabytkowe ani stanowiska archeologiczne. Obszar mpzp zlokalizowany jest w zasięgu korytarze ekologicznego o znaczeniu krajowym – Lasy Łukowskie. Obszar planu porasta wysoka i gęsta roślinność – powstała prawdopodobnie jako samosiewy wynikające z sąsiedztwa lasu. Przeprowadzony dla województwa mazowieckiego audyt krajobrazowy nie wskazuje szczególnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych dla tego terenu. Położenie w sąsiedztwie terenu rekreacyjnego decyduje, iż roślinność ta nie stanowi szczególnej ostoi bioróżnorodności.

W ramach *Prognozy* przedstawiono stan środowiska: zasoby przyrody, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, stan powietrza atmosferycznego. Dla

większości komponentów środowiska przyrodniczego ogólny stan określono jako stosunkowo dobry.

W Prognozie oddziaływania na środowisko dokonano porównania zapisów zawartych w miejscowym planie z zapisami innych dokumentów wyższego szczebla, takimi jak: *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, *Polityka ekologiczna państwa 2030*, *Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku*, *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego*, *Plan zagospodarowania Województwa Mazowieckiego* oraz *Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego*. W Prognozie stwierdzono zgodność sporządzanego miejscowego planu z ustalonymi w tych dokumentach zaleceniami i obostrzeniami dotyczącymi ochrony środowiska przyrodniczego.

W Prognozie omówiono również potencjalne zmiany stanu środowiska oraz skutki gospodarcze i społeczne w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w projekcie planu. Ze względu na niewielki zakres dokumentu, jego brak nie spowodowałby negatywnych oddziaływań na środowisko.

W dalszym etapie dokonano analizy przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją inwestycji przedstawionej w miejscowym planie. Większość zdiagnozowanych uciążliwości będzie miała charakter lokalny, tymczasowy i odwracalny, związany z etapem prowadzenia prac budowlanych. Na skutek realizacji planu konieczna będzie również częściowe usunięcie wysokiej roślinności. Zgodnie z audytem krajobrazowym województwa mazowieckiego, tereny te nie stanowią wybitnych wartości przyrodniczych. Z uwagi na sąsiedztwo terenu rekreacyjnego (Zalew Karczunek) obszar ten nie stanowi szczególnej ostoji bioróżnorodności.

Należy zaznaczyć również, że stwierdzone w Prognozie oddziaływania nie wynikają bezpośrednio z ustaleń sporządzanego mpzp. Projektowany dokument utrzymuje przeznaczenie terenu wskazane w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2012 roku. Sporządzany plan polega wyłącznie na weryfikacji zapisów obowiązującego planu w zakresie wybranych parametrów zabudowy. Ze względu na zakres zmian w sporządzanym planie, względem obowiązującego dokumentu, nie przewiduje się jego znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.

W celu zmniejszenia i ograniczenia oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie zmiany planu zaproponowano rozwiązania m.in. takie jak: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wprowadzenie obowiązku zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w działce budowlanej, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych przez spływ powierzchniowy oraz infiltrację do gruntu. Ze względu na spodziewaną wycinkę drzew i krzewów wskazano również działania minimalizujące i kompensujące w odniesieniu do warunków klimatycznych i zachowania właściwości absorpcyjnych i retencyjnych gruntów.

Ponieważ zapisy sporządzanego planu uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając możliwość powstawania poważnego negatywnego oddziaływania na środowisko – w Prognozie nie wskazano rozwiązań alternatywnych.

Realizacja planu nie spowoduje skutków środowiskowych o znaczeniu transgranicznym.

Końcowy etap prognozy oddziaływania na środowisko stanowi określenie zakresu monitoringu środowiska w odniesieniu do skutków realizacji planu. Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania a także ustaleń dotyczących ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego. Oprócz tego prowadzony będzie państwowy monitoring środowiska prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska.

Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach. Ustalenia sporządzanego dokumentu uwzględniają zasady ochrony i kształtowania środowiska, jak również rozwój społeczno – gospodarczy.

17. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono w oparciu o:

- Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zmianami),
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1587 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r., poz. 300).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z 19 października 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. U. UE seria L z 2007 r., Nr 288s.27 ze zm.),
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. L. 103 z 25.04.1979) (79/409/EWG),
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 199 nr 96 poz. 1110),
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Mazowieckiego” (Uchwała nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r)
- Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030.
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 roku
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022, WIOŚ, Warszawa.
- Monitoring promieniowania elektromagnetycznego w woj. mazowieckim w 2022 r., WIOŚ, Warszawa.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn, przyjęte uchwałą Nr XX/180/2021 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26.02.2021 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A - uchwała nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn, Pracownia Teren., Łódź, 2024.
- Kondracki J., 1998, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.
- Okołowicz W., 1968, Regiony klimatyczne Polski, PWN, Warszawa.
- Szafer W., 1972, Szata roślinna Polski, tom II, PWN, Warszawa.
- Woś A., 1999, Klimat Polski, PWN, Warszawa.
- Bank Danych Lokalnych, GUS.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1024 ze zmianami) oświadczam, że będąc autorem **Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kałuszyn**, posiadam wiedzę w tym zakresie, wg art. 74a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 08 czerwca 2024 r.

Justyna Borkowska

